31 532 Voedingsbeleid

Nr. 314 Brief van de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 oktober 2026

Hierbij stuur ik u de reactie op het verzoek van de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur d.d. 10 september 2026 over de brief van H.M. van 11 juli 2026 over ‘Reactie m.b.t. etiketteringsregels voor plantaardige eiwitten’, met kenmerk 2026Z16172/2026D42361.

In de brief verwijst de schrijver naar recente rechtszaken over de naamgeving van plantaardige dranken. Volgens de schrijver is het achterhaald om benamingen als ‘melk, ‘kaas’ en ‘yoghurt’ te reserveren voor dierlijke producten en wordt deze aanpak doorgetrokken naar vleesproducten. De schrijver stelt dat hiermee juridische hindernissen worden opgeworpen voor betreffende plantaardige producten.

De schrijver vraagt de vaste commissie vervolgens de minister hierover Kamervragen te stellen en aan te dringen op verzet tegen het EU-beleid op het gebied van naamgeving. Daarnaast vraagt de schrijver aan de commissie te pleiten voor beleid dat plantaardige voeding goedkoper en zichtbaarder maakt en om de werkelijke maatschappelijke kosten van dierlijke productie in de prijs te verwerken.

Benamingen van dierlijke en plantaardige producten
De wettelijke regels voor de naamgeving van plantaardige producten maken deel uit van Europese wetgeving en zijn onderdeel van de zogeheten ‘Gemeenschappelijke Marktordening’ (Verordening 1308/2013). De bescherming van zuivelbenamingen is hier al zeer lang onderdeel van. Zoals in de brief is aangehaald zijn er meerdere rechtszaken gevoerd die verduidelijking geven welke benamingen voor zuivelproducten gebruikt kunnen worden en welke niet. Recent is in Europees verband besloten om de aanduiding ‘vlees’ wettelijk te beschermen en een aantal benamingen voor eetbare delen van een dier, analoog aan die van zuivelbenamingen, uitsluitend toe te staan voor producten die uitsluitend van vlees zijn afgeleid. Op Europees niveau heb ik mij, in lijn met de motie Podt c.s. (Kamerstuk 21501-32, nr. 1742) uitgesproken tegen deze aanvullende bescherming van de zogeheten ‘vleesbenamingen’. Hiervan is de Kamer op de hoogte gesteld[1]. Het kabinet wilde hiermee onnodige regeldruk voorkomen en ruimte laten voor ondernemerschap, ook als het gaat om hybride producten en plantaardige vleesvervangers. In Europees verband hebben EU-lidstaten en het Europees Parlement ondanks de Nederlandse tegenstem toch besloten deze bescherming in te voeren. Deze nieuwe regels zullen in 2029 in werking treden.

Mocht dit onderwerp in de toekomst opnieuw op de agenda staan, dan ben ik van plan me opnieuw te verzetten tegen verdergaande regeldruk op dit vlak. Daarnaast ben ik met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in gesprek om te kijken naar benamingen, zoals gehakt, die nu niet zijn toegestaan kijkende naar de Warenwet.

[1] Kamerstukken II (2025-2026) 21 501-32, nr. 1766

Beleid plantaardig en maatschappelijke kosten
Zoals in het Fiche in reactie op het actieplan voor het EU-eiwitsysteem dat op 11 september jl. aan uw Kamer is gestuurd is aangegeven, ondersteunt het kabinet de verschuiving naar een voedingspatroon met in verhouding meer plantaardige eiwitten. Een meer plantaardig voedingspatroon draagt bij aan een duurzamer en weerbaarder voedselsysteem en biedt gezondheidsvoordelen. Er zijn verschillende manieren waarop deze verschuiving gestimuleerd kan worden. Zo wordt ingezet op een verandering van de voedselomgeving en een groter aanbod van producten met plantaardige eiwitten. De ketenpartijen hebben hierin een belangrijke rol. Zij kunnen er mede voor zorgen dat plantaardige eiwitten beter beschikbaar en betaalbaar zijn voor de consument. Over mijn volledige inzet op de eiwittransitie wordt u later dit jaar geïnformeerd.

De staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens